

Korid LK: Odmítáme tvrzení KPP o možném korupčním jednání společnosti při výběru autobusových dopravců

21. 11. 2014 15:07

Vzhledem ke skutečnosti, že se opakovaně opakují dotazy Krajského protikorupčního pracoviště o.p.s., (KPP) jisté advokátní kanceláře z Brna, zastupitelů, odborářů současných autobusových dopravců, dopravců, kteří zatím v kraji nejezdí, i některých občanů, jež jsou si v mnohém až obdivuhodně a podezřele podobné, poskytují toto vyjádření za společnost KORID LK, která se na přípravě objednávání dopravy ve veřejném zájmu dlouhodobě podílí.

Otázky se týkají zejména regulérnosti veřejných zakázek spojených s výběrem autobusových dopravců pro provozování veřejné dopravy v závazku veřejné služby na území Libereckého kraje, a to jak ve směru prý nepřiměřeně nízké ceny a tlaku na dopravní společnosti, tak ve směru údajně neomluvitelně vysokých cen.

Na rozdíl od Krajského protikorupčního pracoviště o.p.s., které jde ve svých podezřívavých tvrzeních o možném korupčním jednání představitelů společnosti a Libereckého kraje asi nejdále, jsem přesvědčena o tom, že zakázka je připravena zodpovědně, formální pochybení (z nichž většina již jednou „prošla sítí“ rozhodování ÚOHS) byla odstraněna. Zadavatel nemohl tušit délku rozhodovacích procesů ÚOHS, a tím se dostal do situace, kdy nešlo zvolit jiné řešení, než bylo zvoleno.

Úvodem prohlašuji - informace o relevantních námitkách společnosti BDS-BUS se nezakládají na pravdě. Není pravdou ani tvrzení, že Liberecký kraj mohl předpokládat časovou tíseň, jak uvádí KPP. Skutečnost je taková, že provázanost integrovaných dopravních systémů v rámci závazku veřejné služby se nadá vysvětlit jedním odstavcem. Záměr Libereckého kraje je zajištění takové veřejné dopravy, která bude kopírovat současné technické možnosti v Evropě. Odmítám i podsouvané myšlenky možného korupčního jednání společnosti KORID LK, spol. s r.o.

Zadavatel (LK) je povinen:

1. Zajistit dopravní obslužnost v Libereckém kraji v souladu se zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, a zákonem č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících.
2. Zajistit výběr dopravců a uzavření smluv o veřejných službách s vítěznými dopravci pro zajištění stanoveného rozsahu dopravní obslužnosti v Libereckém kraji v souladu s platnými právními předpisy České republiky (zejména Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících, Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách) a Evropské unie (Nařízení evropského parlamentu a rady č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007).

Zadávací řízení na zajištění veřejné linkové autobusové dopravy je výjimečné z několika hledisek:

1. Velký finanční rozsah řízení;
2. Dlouhodobost připravovaného rozsahu až 10 let, z něhož vyplývá nutnost nastavení dostatečně flexibilních parametrů;
3. Vliv na bonitu života obyvatel žijících na území i mimo (dostupnost zaměstnání, studia, lékařské péče, turistického ruchu a volnočasových aktivit);
4. Zájem mnoha významných uchazečů o kontrakt;
5. Velký zájem médií.

Příprava tak rozsáhlé soutěže předpokládala velkou časovou náročnost řízení spojenou s provedením zadávacího řízení, proto byl zvolen tento časový rámec:

06/2011 – prenotifikace v Evropském věstníku;

07/2011 – 05/2012 – příprava zadávací dokumentace;

05/2012 – 06/2012 – schválení ve statutárních orgánech LK;

06/2012 – předběžné oznámení a odůvodnění veřejné zakázky;

07/2012 – zahájení řízení na výběr nejvhodnějšího uchazeče;

07/2012 – 09/2012 – lhůta pro podání nabídek;

10/2012 – 12/2012 – vyhodnocení nabídek a výběr nejvhodnějšího uchazeče;

01/2013 – 12/2013 – rezerva pro odvolání uchazečů k ÚOHS a vyřešení podnětů;

01/2014 – uzavření smluv s vítěznými uchazeči;

01/2014 – 12/2014 – příprava vítězných uchazečů na poskytování služeb od 01/2015;

V harmonogramu byla vytvořena roční rezerva na řešení podnětů a stížností na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. K vytvoření tak dlouhé rezervy vedly Liberecký kraj především zkušenosti z jiných řízení buď obdobně vysokého rozsahu, nebo v obdobném předmětu (viz veřejná zakázka v Jihomoravském kraji v menším rozsahu, která byla ukončena jen pár týdnů před zahájením plnění novými dopravci).

Harmonogram průběhu byl úspěšně zahájen a 06/2011 – prenotifikace v Evropském věstníku, dále 07/2011 – 05/2012 – příprava zadávací dokumentace, 06/2012 – schválení ve statutárních orgánech LK, 06/2012 – předběžné oznámení a odůvodnění veřejné zakázky, 07/2012 – zahájení řízení na výběr nejvhodnějšího uchazeče.

Dne 3. 8. 2012 podala společnost ARRIVA námitky proti zadávacím podmínkám a vzhledem k tomu, že LK společnosti nevyhověl, byl poslán návrh na přezkoumání úkonů zadavatele UOHSu.

Nové vedení kraje převzalo zadávací dokumentaci a zakázku ve stavu před odevzdáním nabídek uchazečů. Již od prosince 2012 nová RK řešila otázky, které se týkaly transparentnosti, zákonnosti zakázky a také ekonomické výhodnosti pro LK.

Výsledkem diskusí bylo rozhodnutí nerušit zakázku, ale připravit aktualizaci zadávacích podmínek tak, aby kraj byl schopen dostát všem ustanovením zákona o veřejných zakázkách tak, aby případné další podněty k UOHSu měly malou naději na úspěch, aby kraj byl schopen závazek ufinancovat i za předpokladu záporného demografického růstu regionu;

Rozhodnutí UOHSu bylo kraji doručeno 23. 1. 2013 a jeho výrok potvrdil vymezení veřejné zakázky jako transparentní, nediskriminační a přiměřené. Tímto rozhodnutím bylo potvrzeno usnesení rady kraje v tom, že není nezbytné veřejnou zakázku rušit, ale vzhledem k měnícím se podmínkám (zejména ekonomickým) je třeba do vymezení veřejné zakázky zasáhnout tak, aby nabídky uchazečů zajistily Libereckému kraji dopravní obslužnost na dalších 10 let a současně ekonomické možnosti kraje nebyly ohroženy a standard veřejné dopravy měl vzestupnou tendenci.

Provede-li veřejný zadavatel úpravy zadávacích podmínek, je povinen současně přiměřeně prodloužit lhůtu pro podání nabídek, a to podle povahy provedené úpravy. V případě takové změny zadávacích podmínek, která může rozšířit okruh možných dodavatelů, prodlouží zadavatel lhůtu tak, aby od okamžiku změny činila celou původní délku lhůty pro podání žádosti o účast nebo pro podání nabídek. Dle minimálních zákonných lhůt mělo dojít k otvírání obálek v průběhu září 2013. Tato lhůta byla prodloužena na základě žádostí o dodatečné informace až na prosinec 2013.

Liberecký kraj obdržel dne 20. 11. 2013 námitky jednoho z možných uchazečů. Námitky směřovaly proti zadávacím podmínkám veřejné zakázky s tím, že předkladatel navrhoval zakázku zrušit.

Námitky byly vyřízeny v souladu se zákonem o veřejných zakázkách. Liberecký kraj – zadavatel se za účelem vyloučení jakýchkoliv možných pochybností ohledně zadávacích podmínek, rozhodl upřesnit některé body zadávací dokumentace formou dodatečné informace. V upřesnění a vysvětlení bodů zadávací dokumentace se jednalo pouze o formální zpřesnění některých pasáží zadávací dokumentace, případně upozornění uchazečů, která však neměly dopad na proces přípravy nabídek. Vzhledem k tomu, že dochází k upřesnění zadávacích podmínek, byla lhůta pro podání nabídek posunuta do 2. 1. 2014 do 14:00 hodin.

Zde bych chtěla podotknout, že se nejednalo o relevantní námitky, které by měly vliv na počet podaných nabídek, na transparentnost zakázky a současně tímto postupem nedošlo

k diskriminaci žádného z potenciálních uchazečů a především nemohlo dojít k ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky. Tato skutečnost se potvrdila tím, že 2. ledna 2014 bylo zadavateli doručeno celkem 13 nabídek od 9 uchazečů. Relevantnost námitek nebyla dosud ani potvrzena ani vyloučena předsedou ÚOHS.

V průběhu letošního roku probíhá proces posuzování nabídek a současně se čeká na rozhodnutí ÚOHS. Na konci května ÚOHS vydává rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení.

Po prostudování rozhodnutí zadavatel podává rozklad proti tomuto rozhodnutí. Považuje ÚOHS uváděné formální pochybení a nedodržení zákonného postupu spíše za formální nepřesnost, která byla navíc v průběhu zadávacího řízení vysvětlena formou dodatečných informací všem uchazečům, kteří požádali o zadávací dokumentaci, čímž došlo k zamezení jakékoliv netransparentnosti v zadávacím řízení, která by jakkoliv mohla ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky. Tvrzené porušení zákona již z povahy věci nemohlo působit diskriminačně a i ze samotného průběhu zadávacího řízení a všech souvisejících okolností je zřejmé, že tvrzené porušení zákona nebylo způsobitelné, byť i jen potenciálně, ovlivnit výběr nejvhodnější nabídky, natož pak podstatně, jak vyžaduje § 118 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách. Zadavatel je tak přesvědčen o tom, že k současnému naplnění všech znaků skutkové podstaty uvedené v § 118 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách nedošlo a ani nemohlo dojít. Rozhodnutí proto považuje za věcně nesprávné a odporující dikci § 118 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách. Z důvodů níže uvedených je rozhodnutí rovněž zcela neurčité a tedy i nepřezkoumatelné:

1. Úřad v řízení o přezkoumání úkonů zadavatele zásadním způsobem pochybil, neboť neprovedl dostatečné dokazování a jím tvrzená skutková zjištění a skutkové závěry postrádají jakýkoliv podklad ve spisu, resp. důkazech;
2. V řízení nebylo prokázáno, že by zadavatel naplnil zákonné znaky skutkové podstaty správního deliktu uvedeného v § 118 odst. 1 zákona o veřejných zakázkách. Závěry ÚOHS postrádají náležité odůvodnění, což v souhrnu způsobuje nepřezkoumatelnost;
3. Rozhodnutí je postaveno na jediném formálním pochybení zadavatele, jehož způsobnost ovlivnit podstatným způsobem zákonnost zadávacího řízení je zcela vyloučena;
4. Formální pochybení zadavatele již ze samotné podstaty nemůže být diskriminačním v právním smyslu tohoto slova. Závěr ÚOHS o diskriminačním dopadu formálního pochybení zadavatele není založen na žádných důkazech;
5. ÚOHS konstatované nepřesnosti zadávacích podmínek nemají a ani nemohly mít za následek ovlivnění právního postavení uchazečů, zadávací podmínky jsou zcela transparentní a nediskriminují kteréhokoliv z potenciálních dodavatelů. Úřad nedostatečně zohlednil skutečnost, že formální pochybení bylo bezodkladně odstraněno formou dodatečné informace;
6. Žádný z uchazečů, kteří podali nabídku do zadávacího řízení, nebyl v souvislosti s formální nepřesností v zadávacích podmínkách vyloučen či jakkoliv jinak omezen. Formální nepřesnost zadavatele neměla žádný vliv na posouzení a hodnocení obdržených nabídek;
7. Formální nepřesnost zadavatele nepředstavuje faktickou překážku pro účast v zadávacím řízení, kterémukoliv z potenciálních zájemců o veřejnou zakázku či její část. Potenciální zájemci o veřejnou zakázku se etablovali z řad podnikatelů znalých zákon a nepřesnost v zadávacích podmínkách v nich nemohla vyvolat překážku pro podání nabídky;
8. I pro zájemce o veřejnou zakázku, kteří by se řídili formálně nesprávným požadavkem zadavatele, by zajištění dokumentu odpovídajícího stáří nepředstavovalo žádnou překážku

pro podání nabídky, neboť personální i finanční náklady spojené s jeho pořízením jsou zcela zanedbatelné, a to nejen ve vztahu k hodnotě veřejné zakázky, ale i k personálním a finančním nákladům spojeným s přípravou nabídky jako celku.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti zadavatel žádá předsedu ÚOHS, aby napadené rozhodnutí z důvodu jeho nezákonnosti v souladu s § 152 odst. 5 písm. a) správního řádu zrušil.

Předseda ÚOHS o věci dosud nerozhodl.

Liberecký kraj se, jako zadavatel, začal zabývat možností přechodného řešení, pokud rozhodnutí předsedy nebude doručeno v průběhu prázdnin. Indikativními nabídkami se přesvědčil, že zájem ze strany dopravních společností o zajišťování dopravy v překlenovacím období trvá, byť ceny se pohybují výše než při 10letém tendru.

Situace, do které se jako objednatel autobusové dopravy ve veřejném zájmu dostal, nezpůsobil, ani jej nemohl předvídat, toto byl důvod k vypsání řízení formou JŘBÚ. K oslovení byly vybrány dopravní společnosti, které se na zajišťování závazku veřejné služby podílejí i v současnosti. Ten kdo se problematikou nezabývá podrobně, nemá představu o administrativní, organizační a technické náročnosti přípravy zajištění provozu integrované veřejné služby. Ve výše uvedeném harmonogramu byla vytvořena roční rezerva na řešení podnětů a stížností na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. K vytvoření tak dlouhé rezervy vedly Liberecký kraj především zkušenosti z jiných řízení buď obdobně vysokého rozsahu, nebo v obdobném předmětu (viz veřejná zakázka v Jihomoravském kraji v menším rozsahu, která byla ukončena jen pár týdnů před zahájením plnění novými dopravci). S lítostí konstatuji, že ani tato rezerva nebyla dostatečnou.

Opakuji - na rozdíl od Krajského protikorupčního pracoviště o.p.s. jsem přesvědčena o tom, že zakázka je připravena zodpovědně, formální pochybení (z nichž většina již jednou „prošla sítí“ rozhodování ÚOHS) byla odstraněna, zadavatel nemohl tušit o délce rozhodovacích procesů ÚOHS, a tím se dostal do situace, kdy nešlo zvolit jiné řešení, než bylo zvoleno.

Při řízení formou JŘBÚ se postupuje v intencích zákona a nastává vyjednávání o ceně, při daných podmínkách. Je rozdíl zajišťování dopravy v období 10 let nebo 2 let se 6 měsíční výpovědní lhůtou. Tyto dvě nabídky lze porovnávat pouze hypoteticky.

Společnost KODID LK usiluje o postupné zlepšování nabídky veřejné dopravy na území Libereckého kraje v oblasti přípravy jízdních řádů, integrovaného tarifu, způsobu odbavování cestujících a volby dopravních prostředků. Prvotním zájmem je zájem o cestujícího, druhotným o záměry objednatele dopravy a třetím o proznanou problematiku dopravní společnosti.

Zónově relační tarif umožňuje cestujícím volbu dopravního prostředku, dopravní společnosti i trasy přepravy. Pravidelní cestující mohou využívat množstevních výhod nabídky. **Ani od 14. prosince cestující nezachytí nic z výše uvedených problémů.**

Ing. Stanislava Jakešová, jednatelka společnosti KORID LK